

Министерство за образование и наука - Биро за развој на образованието
Ministria e Arsimit dhe Shkencës - Byroja e zhvillimit të arsimit
Ministry of Education and Science - Bureau for Development of Education

Водич за реализацију скраћених програма

У ОСНОВНОМ И СРЕДЊЕМ ОБРАЗОВАЊУ

1 Увод

Скраћене наставне програме усвојио је министар образовања и науке а припремљени су у складу са Одлуком Владе РСМ да школска 2020/2021. година започне 1. октобра 2020. године, због ситуације са пандемијом Ковид-19. Према томе, школска 2020/2021. година траје 159 наставних дана, односно 145 наставна дана за завршне године средњег образовања, с тим да трајање наставног часа износи 30 минута у основном, односно 35 минута у средњем образовању.

Скраћени наставни програми заснивају се на циљевима / резултатима учења предвиђеним наставним програмом за сваки предмет који се редовно спроводи, у складу са утврђеним наставним планом, с тим што је у њима, за ову школску годину, извршен одговарајући избор наставних садржаја, неопходних тема за реализацију која ће омогућити стицање знања и вештина предвиђених наставним програмима и обезбеђивање вертикалне проходности у следећем разреду / години.

2 Реализација скраћеног програма у основним школама

2.1. Реализација скраћеног програма у разредној настави у основном деветогодишњем образовању

У скраћеним наставним програмима из свих предмета за ученике од првог до петог разреда утврђене су: теме / програмске области, наставни садржаји за све теме и програмске области које се на основу циљева / очекиваних резултата остварују и предвиђају редовним наставним програмом, бројем часова за реализацију сваку од програмских области / тема из свих предмета, као и дидактичке препоруке за планирање, организацију и реализацију наставе.

При извођењу наставе уз физичко присуство ученика у учионици, наставници и ученици морају да се придржавају протокола о физичкој удаљености и личној заштити.

Важно је напоменути да, када једна група ученика користи дидактичке алате и материјале за учење, треба их дезинфиковати како би била сигурна за употребу од стране друге групе ученика. За реализацију истра-

живачких активности, као и за реализацију наставе са учењем на даљину, препоручује се да наставник користи метод демонстрације.

Планирање наставе према скраћеним наставним програмима треба да буде у складу са наставним планом и треба да садржи циљеве, исходе учења и одређене појмове за програмске садржаје свих тема / програмских области дефинисаним у редовним наставним програмима.

Планирање часа у трајању од 30 минута треба да садржи следеће елементе:

- ▶ специфичне циљеве и очекиване резултати за сваки час;
- ▶ програмске садржаје из предметне области / теме кроз које ће се реализовати васпитно-образовни циљеви;
- ▶ активности, организациони облици и методе наставе и учења (где треба да доминирају активне методе учења);
- ▶ време за реализацију делова часа (уводни део, наставне активности и завршни део часа) у односу на програмске циљеве и очекиване резултате;
- ▶ дидактичке алате и материјале који ће се користити, као и
- ▶ методе, технике и инструменте за праћење и вредновање постигнућа ученика.

Методе и активности за поучавање и учење ученика наставник треба да прилагоди у складу са трајањем часа, задржавајући притом квалитет наставног процеса. Узимајући у обзир развојне специфичности ученика нижих разреда, као и специфичности начина учења са њима, истичемо потребу за максималном применом дидактичке игре, метода решавања проблема, практичних, манипулативних и истраживачких активности ученика. Највећи ефекат истраживачком методом и методом практичног рада постићи ће се ако су оне интегративни алат који обједињује садржаје свих предмета. Што се тиче организационих облика рада, најчешће треба примењивати заједнички и појединачни облик рада, а ређе рад у групама и паровима како би се обезбедила физичка дистанца између ученика.

Поштујући холистички приступ у раду са ученицима разредне наставе, неопходно је имати интеграцију у планирању наставе и реализацији наставних часова (на пример: неки циљеви Ликовног васпитања могу се интегрисати у часове Математике, Друштва, Природних наука, неки циљеви предмета Музичко образовање могу се реализовати на часовима Физичког и здравственог васпитања, Природних наука итд.). Тако се, на пример, приликом обраде приче према низу слика на часу македонског језика може извршити интеграција са предметом Ликовно образовање и остварити циљ „увођење ученика у цртање илустрације датог са-

држаја“. То је могуће јер исти одељењски наставник спроводи наставне програме за све предмете према наставном плану. Такође, одељењски наставник може да сарађује са предметним наставницима који спроводе наставне програме из предмета Енглески језик, Техничко образовање, Природне науке и Македонски језик за заједнице у погледу планирања и интеграције часова.

Приликом реализације наставног часа у којем се развијају нови наставни садржаји, наставни час треба да се састоји од уводног дела, наставних активности и завршног дела.

Уводни део треба да траје највише 5 минута. У овом делу часа наставник кроз питања, презентацију фотографија, апликације и коришћењем различитих метода и техника рада подсећа ученике на претходно стечена знања која су основа за надоградњу нових знања о садржају који ће се развијати на часу и мотивише и упознаје ученике са циљевима часа.

Акцент је стављен на наставне активности, јер се процес наставе и учења треба одвијати на часу, ученици стичу нова знања, проширују претходно стечена знања, истражују, решавају проблемске ситуације, а наставник показује, решава задатке, објашњава, описује, појашњава нове речи и концепте, помаже ученицима да разумеју оно шта уче итд. За реализацију планираних наставних часова у разредној настави препоручује се флексибилност у организацији наставе. То је омогућено уз максимално поштовање холистичког приступа у реализацији дневне теме, односно наставе (наставни часови) за један наставни дан. Тако, на пример, приликом интегрисања лекција из предмета Природне науке и предмета Музичко образовање, реализација истраживачке активности из Природних наука може трајати дужи, на рачун слушања музике са кратким трајањем у оквиру Музичког образовања итд.

Завршни део часа треба да траје највише до 5 минута, када сумирате све што је урађено током наставног часа. Ако ученику нешто није довољно јасно, треба дати објашњење ако је потребно. У овом делу лекције ученици треба да кажу шта им је било занимљиво, шта су научили и тако даље.

Наставници би посебно требали узети у обзир законитости у развоју размишљања ученика у овом развојном периоду. Остваривање програмских циљева и постизање очекиваних резултата у оквиру једног часа у трајању од 30 минута олакшава се смањеним бројем ученика у учионици (15 - 20 ученика), чиме се значајно добија време у дијагностиковању предзнања ученика, као и приликом провере постигнућа ученика током часа, а самим тим има више времена које се може посветити реализацији различитих активности ученика у којима ће активно учествовати, стећи нова знања и овладати потребним вештинама предвиђеним за тај час.

За реализацију учења на даљину добро је ако постоје технички услови да ученици који су код куће буду истовремено укључени и да прате наставу

која се одвија у учионици. Ако не могу да се укључе, наставник прави распоред када ће почети настава на даљину, а наставни час такође траје 30 минута.

У реализацији наставе на даљину или у коришћењу платформе за реализацију наставе у учионици, наставник у одређеном делу часа користи е-садржаје. Он/она може припремити / прилагодити садржаје који одговарају предмету према којима реализује наставу или користи готове е-садржаје који су доступни на платформи.

Е-садржаји се користе како би се подстакло интересовање ученика за наставни предмет, олакшало памћење и разумевање одређеног садржаја, као и за примену стечених знања. Е-садржаји које наставник креира или бира треба да буду мултимедијални, односно да имају текст, анимацију, звук, презентацију, да буду доступни на платформи која се користи у учионици, али и да буду доступни за наставу на даљину. Креирани е-садржаји треба да одговарају узрасту ученика и циљевима / очекиваним резултатима курикулума (наставног програма).

Наставник представља припремљене е-садржаје, а затим објашњава, разговара са ученицима, поставља питања и даје им смернице за самосталан рад.

Домаћи задаци / самостални задаци које наставник даје ученицима треба да буду „димензионисани“ у складу са узрастом ученика (када бављење њиховим решавањем не би требало да траје више од пола сата за најмлађе ученике, у првом периоду основне школе, више од једног сата за ученике четвртог и петог разреда, осим када је реч о истраживачким пројектима или неком практичном раду за који је потребно дуже време за припрему). Током реализације наставе, наставник треба да бележи постигнућа ученика користећи планиране инструменте, у поређењу са планираним исходима учења, као и активношћу ученика, да се користи систем за евидентирање присуства ученика у настави.

2.2. Реализација скраћеног програма у предметној настави у основном деветогодишњем образовању

Скраћени наставни програми за предмете, из предметне наставе (део наставних предмета из петог разреда, као и за све предмете шестог до деветог разреда) садрже следеће делове: Увод, Преглед наставних јединица по темама и предложени број часова за сваку тему и Дидактичке препоруке. Број часова који се одржавају за сваку наставну тему / област дат је као предлог и исти у складу са условима у којима се настава реализује и потребама ученика, наставник може да мења и преуређује како би постигао одговарајуће исходе учења. Прерасподела броја часова може бити условљена различитим саставом, бројем и предзнањем ученика различитог одељења истог разреда, као и различитим надзорним средствима која су на располагању наставнику, али и другим условима у којима ће наставник реализовати наставу.

Дидактичке препоруке, као део скраћених наставних програма, нуде прецизне предлоге за повезивање тема, као и садржаје у темама и областима

како би се у учењу ученика створиле целине и њихово повезивање на логичан, узрочно-последични начин.

За успешну реализацију скраћеног наставног програма наставник треба да предузме следеће неопходне кораке:

- ▶ анализу наставног програма за наставни предмет (редовни наставни програм и скраћени наставни програм) ради утврђивања тематских целина садржаја наставног програма приликом планирања наставе;
- ▶ утврђивање тема и садржаја из програмских области које су међусобно повезане у целину;
- ▶ смештање интегрисане целине у временски оквир;
- ▶ давање прегледа, опис целокупних активности процеса реализације интегрисане целине коју ће наставник користити у реализацији те целине.

При планирању наставе и учења, наставник треба да се руководи према:

- ▶ индивидуалним разликама између ученика у погледу стила учења, брзине учења и брзине напредовања;
- ▶ интегрисаном приступу у којем постоји хоризонтална и вертикална повезаност унутар истог предмета и између различитих наставних предмета;
- ▶ активним методама у настави и учењу;
- ▶ претходном искуству и знању са којим располаже ученик;
- ▶ редовном и промишљеном прикупљању релевантних података о напредовању ученика, постизању исхода учења и достигнутом степену развоја општих и специфичних компетенција ученика.

Препоруке за реализацију наставе

Наставник ће имати у виду горе наведене активности које треба реализовати, па је потребно креативно да приступи остваривању циљева и наставних садржаја, што ће подстаћи и мотивисати ученике за стицање знања и вештина, задржаће пажњу ученика и мотивисаће их да заврше домаћи задатак, да читају и допуњују знање о теми / области, области / предмету.

У реализацији наставе наставник користи активности и методе из редовног програма које прилагођава условима наставе на даљину. Наиме, скраћени наставни програм, који се одвија у условима образовања на даљину, захтева од наставника да уједини педагогију и технологију. Наставник треба да користи средства, алате и могућности технологије и Интернета и стварања партнерства са ученицима како би учење учинио процесом који ће сам по себи бити изазован.

Аудиовизуелност на коју су ученици навикли у свакодневном животу и која нуди видео и аудио ефекте може да се користи на разне начине: за демонстрацију, за постављање задатка, за пример или за постављање проблема које треба решити из одговарајућег наставног предмета.

Позитиван приступ предавању од стране наставника утицаће на ученика, поготово што ће на овај начин реализације наставе неизбежно побољшати медијску и дигиталну писменост, одговорну употребу готових материјала и стварање материјала и домаћих задатака на другачији начин.

У свему томе кључну улогу имају наставници и њихове смернице у образовном процесу.

Приликом примене програма, наставник треба да користи (поред технологије - игре, квизова, питања, слагалица, асоцијације итд., рачунарско дизајнирање) и активне методе учења. Предлажемо да се у вишим разредима користи, на пример, такозвани комбиновани приступ учењу, са педагошким приступом који се назива обрнута учионица, кроз који ученици прво самостално читају материјале, а затим на заједничком часу објашњавају и проширују знање са наставником.

Када дају смернице ученицима, наставници треба да узму у обзир знање ученика и њихове вештине прикупљања информација, тачније прикупљање и одабир е-информација и пружање одређених смерница, извора и база података, да обрате пажњу на врсту и обим задатака, као и на време које организују за њихово решавање.

Организација и реализација наставног часа

Наставни час према скраћеном наставном програму треба пажљиво планирати, а његова организација да буде у складу са условима за он лајн наставу.

У уводном делу часа на којем се усвајају нови наставни садржаји, наставник може заинтересовати ученике и увести их у лекцију, користећи технику мозгања (brainstorming), у игри асоцијација или приказивањем фотографије или кратког видео записа, читањем цитата из књиге или цитата из лекције, представљајући занимљив проблем везан за свакодневни живот или задатак који на први поглед има прилику за дискусију и аргументацију итд. Мотивација за праћење и учествовање на часу треба да

буде занимљива, али ипак, за такву активност треба планирати 5 минута, са врло мало флексибилности за наставак.

У главном делу часа у трајању од 15 до 20 минута наставник треба да представи нови наставни садржај и може користити: демонстрацију / демонстрациону методу и објашњења, презентацију са кратким и јасним белешкама кроз које ће се нагласити основни појмови лекције. Важно је да ученик има пред собом конкретан, јасан и занимљив приказ (презентацију, план на табли итд.), који ће садржати питања, примере и објашњења. Као и на часу са физичким присуством, ученици расправљају и треба их питати за мишљење, решење теста, дату хипотезу задатка, одговор на питање приликом повезивања новог садржаја са претходним знањем из области, што значи да ће се користити и текстуална метода и интерактивна метода. С обзиром на презентације, као и на потребна објашњења, настава на даљину у великој мери користиће е-садржаје.

Користе се у циљу подстицања интересовања ученика за предмет, лакшег памћења и разумевања одређеног садржаја, као и примене стечених знања. Е-садржаји које наставник креира или бира треба да буду мултимедијални, односно да имају текст, анимацију, звук, презентацију, да буду доступни на платформи која се користи у учионици, али и да буду доступни за учење на даљину. Готови е-садржаји треба да одговарају узрасту ученика и циљевима / очекиваним резултатима курикулума (наставни програм).

Ако је час предвиђен за понављање или вежбе на одређену тему, наставник може припремити квиз или другу игру са бодовима, поделити ученике и одговорати на питања у фазама, док су неки од њих у улози „жирија“ или „публике“, а затим да промене улоге.

Завршни део у трајању од 5 минута треба резервисати за размишљање, за сумирање наученог итд., у зависности од наставног садржаја и предмета, али обавезно као елемент преко којег ће час добити закључак о садржајима који су представљени / дискутовани и објашњени.

Наставник такође може да припреми контролне листове за евидентирање напредовања ученика, контролне листове за самопроцену, ЗСНУ-табеле (знам / желим да знам / научио / ла) или, једноставно, кроз питања и у интеракцији са ученицима, да понови оно о чему се разговарало, а пожељно је да има посебан слајд у презентацији у којем ће резиме бити видљив, таксономски уређен или уређен по принципу хијерархијске важности. Наставник завршава час са одређеним питањима, у вези са тим шта и колико је било занимљиво на часу, као и након чега ће се сетити неких појмова из садржаја или ће наставник моћи да их пита / да им да упутства, како запамтити и усвојити информације са којима су се упознали.

Задавање домаћих задатака не би требало да буде обавезно сваког часа. Домаћи задаци, као и сам час, треба да имају одређену сврху, односно да ученика доведу до резултата учења тог садржаја. На пример, писање кратког есеја о некој теми је облик домаћег задатка који не би требало

вежбати само на часовима језика, већ и на часовима из било ког предмета, а приликом писања истих ученик треба да има одређене смернице и одређене циљеве, које треба постићи. Писмено изражавање је још један облик формативног оцењивања који прикупља релевантне информације о постигнућима ученика.

С тим у вези, у циљу подстицања и подршке самоуправном учењу, препоручује се да наставници уместо краткорочних активности дају ученицима дугорочне активности (пројекте) вођене њиховим индивидуалним интересовањима. На овај начин ученици развијају сложеније компетенције, а наставник се може усредсредити на праћење напретка и усмеравање ученика. Такви задаци треба да буду добро структурирани у погледу садржаја и времена, а напредак треба пратити кроз извршавање задатака и постизање циљева у договореним роковима. У учењу на даљину, такви домаћи задаци у облику пројектних задатака и истраживања нужно се одвијају у одговарајућим правцима: извори за тражење информација - књиге, сајтови, блогови, конкретизација теме пројектног задатка кроз питања, давање хипотеза, сопствених мишљења и закључака.

Оно што треба посебно нагласити је да, када планирају часове учења на даљину, сви сегменти часа требају бити промишљени, а наставник треба да припреми активност плус, задатак или питања која могу произићи из садржаја. Иако није увек лако предвидети ток часа, ипак је потребно имати додатне примере.

Усмене и писане повратне информације за ученике су обавезне за сваки час и наставник их потврдно упућује ученицима, у афирмативном облику како би подстакао и подржао процес учења.

3 Реализација скраћеног наставног програма у средњем образовању

Скраћени наставни програми за предмете у средњем образовању заснивају се на циљевима / очекиваним резултатима предвиђеним одговарајућом наставном програмом за предмет које се редовно реализује у складу са утврђеним наставним планом. Скраћени наставни програми одређују одређене теме / области / компоненте / модулларне јединице и наставне јединице које би требало реализовати у 159 наставних дана, односно за 145 наставних дана у завршној години средњег образовања и трајање часа од 35 минута, при чему се поштује предвиђени недељни фонд часова утврђен редовним програмом. Такође је дато упутство да се током планирања и реализације наставних јединица из скраћеног наставног програма наставник руководи циљевима / очекиваним резултатима, одређеним појмовима, методама и активностима утврђеним у редовном наставном програму. Скраћени наставни програм обухвата одређене наставне јединице редовног наставног програма које су међусобно повезане и које чине логичку целину, према специфичностима предмета. За сва-

ку тему / област / компоненту / модуларну јединицу дат је укупан број часова које треба реализовати. У одељку *Дидактичке смернице* дате су конкретне и специфичне смернице за реализацију наставе у складу са скраћеним наставним планом и програмом.

Препоруке за реализацију скраћеног наставног програма

Наставник треба да планира, организује и спроводи часове за развој нових наставних садржаја, као и часове за понављање, утврђивање, вежбе, проверу знања ученика, систематизацију, истраживање и тако даље, у зависности од предмета и потреба за успешном применом наставног програма, укључујући и процес учења. Одређени наставни садржај може се развити током два или више наставних сати, а за који је према специфичности наставе и учења у предмету и перцепцији наставника потребно дуже време за реализацију. За сваку тему / област / компоненту / модуларну целину обухваћену скраћеним наставним планом и програмом, у одељку *Дидактичке смернице* дато је објашњење за ослобађање одређених наставних садржаја из редовног наставног плана и програма, могућу фузију одређених наставних садржаја, разраду одређених наставних садржаја током два или више наставних часова, као и смернице за реализацију лекција за вежбе, експериментисање, истраживање итд. који су веома важни у процесу учења и стицања трајних и применљивих знања од стране ученика. У зависности од специфичности предмета, дају се и смернице за примену различитих метода и стратегија наставе и учења који одговарају предмету, као и за примену наставних средстава и другог дидактичког материјала, а све у циљу успешне примене скраћеног наставног програма.

Организација и реализација наставног часа

Наставне јединице из скраћеног програма за предмете у средњем образовању реализују се на часовима са скраћеним трајањем од 35 минута. Приликом реализације часа у којој се развијају нови наставни садржаји, лекција треба да се састоји од уводног, главног и завршног дела.

Уводни део треба да траје највише 5 минута. У овом делу часа ученици се кроз питања и коришћењем различитих метода и техника рада подсећају на претходно стечена знања која су основа за надоградњу нових знања о садржају који ће се развијати на часу. На тај начин наставник истовремено проверава знање ученика. Такође, у уводном делу, користећи олују идеја или неке друге технике рада, наставник може подстаћи ученике на размишљање и да их заинтересује и мотивише ка остварењу циљева постављених за текућу лекцију. Понекад се може појавити проблематична ситуација која ће бити добар увод у главни део часа. Проблемска ситуација може се унапред доделити као домаћи задатак како би ученици

имали довољно времена за размишљање и били спремни да поделе своја објашњења, решења, идеје, аргументе, ставове и слично током уводног дела часа који би се даље развијао дубље кроз нови наставни садржај.

Главни део часа, у којем се развија нови наставни садржај, требало би да траје највише 25 минута. При развоју новог наставног садржаја, наставник треба да се руководи циљевима / очекиваним резултатима, појмовима, методама, активностима и дидактичким правцима утврђеним у наставном програму. У зависности од специфичности наставе и учења у предмету, као и у зависности од самог наставног садржаја, треба користити одговарајуће методе рада, на пример: дискусија, презентација, демонстрација, илустрација, посматрање, експериментисање, нумерички прорачун, учење засновано на истраживању, учење засновано на решавању проблема итд. Учећи нове наставне садржаје из даљине, треба тежити да их се што више развија кроз интерактивну наставу. Наиме, наставник треба да комуницира са ученицима и укључи их у час кроз питања и одговоре, дискусије итд. Приликом развијања новог наставног садржаја кроз учење на даљину, наставник треба да објасни и напише на табли или да припреми презентацију, која такође треба да буде усмено образложена. Поред тога, видљивост треба да буде прегледна, јасна и потпуна за ученике. Поред презентација, наставник може да користи и друге е-садржаје које сам припрема или да користи унапред направљене е-садржаје који су доступни на платформи, на пример: интерактивне презентације, анимације, симулације, видео записе, аудио снимке, илустрације, дијаграме, мапе, шеме, текстови итд. Е-садржаји које наставник креира или бира треба да буду мултимедијални, односно да имају текст, анимацију, звук, презентацију и да буду доступни за учење на даљину. Креирани е-садржаји треба да одговарају узрасту ученика и циљевима / очекиваним резултатима наставног програма. Е-садржаји се користе како би се подстакло интересовање ученика за предмет, олакшало разумевање садржаја, као и примена стечених знања. Поред е-садржаја, наставник може да демонстрира, изведе експеримент итд., као и да користи одређена надзорна средства и различит дидактички материјал. Током лекције веома је важно да се ученици усмере да воде писану евиденцију о томе шта се ради на часу, да буду активни и да учествују на часу, односно да задрже њихов интерес путем интерактивности и могућности да постављају питања, да имају своје ставове итд. Наставник треба увек бити отворен за сарадњу са ученицима, да даје повратне информацијена учениковим одговорима, мислима, стварањима и одговорити на питања која му постављају.

Завршни део часа односи се на рефлексiju лекције. У завршном делу часа врши се кратка рекапитулација и утврђују нова знања која су усвојена на часу, могу се задати домаћи задаци, ученицима се поново пружа могућност да постављају питања, да изразе оно што им је било занимљиво или што им је био изазов током часа, могу се дати додатна упутства и објашњења ако је потребно итд.

Поред часова за израду нових наставних садржаја, према наставном програму наставник треба да планира, организује и спроводи часове за понављање, утврђивање, вежбе, проверу знања ученика, систематизацију итд. Ови часови треба да буду добро испланирани и промишљени у учењу на даљину. Часови који садрже вежбе треба да се баве примерима сличним онима развијеним у лекцијама створеним за стицање нових знања, али такође да се прошире примерима у којима ће ученици стечено знање примењивати у новим ситуацијама, па чак и решавати нерутинске проблеме и питања. Током реализације часова за понављање, утврђивање, систематизацију и проверу знања ученика треба користити различите стратегије које одговарају предмету, што ће омогућити активирање виших когнитивних процеса, тј. примена, анализа, процена и синтеза. На овим часовима стечено знање треба ојачати, применити и распоредити, повезати и систематизовати. Може се реализовати усменим питањима и одговорима, дискусијама, дебатама итд. као и решавањем задатака, проблемских ситуација, квизова, тестова итд. применом одговарајућих ИТ алата. На овај начин ће се кроз ове часове подстицати формирање концептуалних знања код ученика, тј. знање засновано на размишљању и разумевању, ученик ће научити како да мисли, како да учи, а истовремено ће развити савремене компетенције: знање, вештине, ставове и вредности.

Постављање и коришћење е-садржаја за основно и средње образовање

Подсећамо вас да без обзира да ли се ради о настави у основном или средњем образовању е-садржаје (као што су: текстуалне презентације, аудио презентације / видео презентације и други једноставнији е-садржаји) наставник припрема и поставља на платформу и они могу бити доступни у школи током реализације редовне наставе, као и за реализацију наставе и учења на даљину.

Такође, на платформи ће бити постављени сложенији е-садржаји које су набавили и одобрили Биро за развој образовања, Центар за стручно образовање и обуку и Државни испитни центар који су у складу са наставним програмима, а како би ученицима била додатна подршка у учењу одређене наставне јединице (снимљени видео часови / лекције наставника праћени презентацијом) или проширити и продубити знање ученика, побољшати њихова постигнућа, проверити знање и достигнућа ученика. Е-садржаји ће бити доступни наставницима и ученицима у школи, као и током организације и реализације наставе и учења на даљину.

